

ASTROARKEOLOJİ

Hakkı Barış ATAMER^{1,2}

Özet

Astronomi insanlar tarafından bilinen en eski bilim dallarından biridir. Astroarkeoloji ise, antik yapılar üzerinde çalışır ve bunları Güneş'e, Ay'a ve yıldızlara göre nasıl konumlandırılmış olduklarını yorumlar. Ancak bunu yaparken de jeodezi ve mitolojiden de faydalanır. Çünkü eski uygarlıklar doğayı tanrılarla özdeşleştirmiş ve doğa olaylarını, bunlar üzerine kurarak açıklamışlardır. Dünya'da bilinen önemli astroarkeolojik alanlar ise şöyledir:

Piramit ve kuleler: Caracol, Chitchen Itza, Meksika

Yer izleri: Nazca, Peru

Megalitik alanlar: Stonehenge, Carnac, Newgrange

Astroarkeoloji'nin en büyük özelliği, eski uygarlıkların yaptıkları gözlemler sayesinde geçmişte uzayda meydana gelen değişimlerden haberdar olunmasıdır. Bu sebeptendir ki, 1960 yılından beri bu alan hızla geliştirilmektedir.

Ülkemizde de pek çok Astroarkeolojik alan vardır. Ancak bunların çoğu gerekli önemi görmemektedir. Bazıları ise yok olmanın eşiğine gelmiştir. Ülkemizdeki alanlardan bazıları ise şöyledir:

Van-Kalecik'deki Urartu kalıntıları

Nemrut Dağı'ndaki Kommagene Krallığı'nın kalıntıları

Abstract

Astronomy was one of the ancient part of the science known by humanbeing. On the otherhand Astroarcheology is working on the ancient construction & structure and explain the their situations & locations against to the Sun and the Moon. Besides, it benefits from the guidance of the geodesy and mythology while doing this. Because the Ancient Civilizations have equated the Nature with the God and have explained the nature events by considering on that acceptance. The most important astroarcheology areas on the earth are listed below:

Pyramids and Towers: Caracol, Chitchen Itza, Mexico

Ground Trace: Nazca, Peru

Megalitic Area: Stonehenge, Carnac, Newgrange

The Major Characteristic of Astroarcheology is that becuase of the Ancient Civilization's Valuable Observations, easily able to be informed about the occured changes in the Space. Therefore, Astroarcheology has rapidly been develop since 1960.

There are too many Astroarcheological area in Turkey but most of them has been kept with extreme carelessness. Some of the astroarcheological areas on our land:

Urartu Heritage in Van-Kalecik

The Heritage of the Kommage Kingdom in Nemrut Dağı

¹ İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi, Astronomi ve Uzay Bilimleri Bölümü, 34452, İSTANBUL
Tel: +90-212 440 00 00 (10292), Fax: +90-212 440 03 70 e-posta: hakki_baris@yahoo.com,

² Amatör Astronomlar Kulübü -AAK